

martelaarschap' oordeelde een artikelen-schrijver in de South African Financial Gazette *'dat de resolutie doordrenkt was van de ketterij van het horizontalisme'*.

De stroom van afwijzende reacties ook vanuit de bij de SARK aangesloten kerken, deden premier Vorster reeds 9 augustus zijn voldoening uitspreken. *'Voor die reacties ben ik dankbaar en ik wil de wens uitspreken dat de heren Bax en Naudé daar lering uit trekken.'*

'Burgeroorlog'

De enige organisatie, die de resolutie bijviel was de studentenorganisatie NUSAS. Het augustusnummer van Pro Veritate was voor een groot deel gewijd aan de Hammanskraal-resolutie. Afgedrukt is daarin ook de verklaring, die dr. Beyers Naudé, ds. Brian Brown en Roelf Meyer uitgaven naar aanleiding van de vele afwijzende reacties. Daarin wordt gesteld dat het fundamentele misverstand in de vele blanke reacties is, dat de oorlog op de grenzen van Zuid-Afrika 'n strijd zou zijn tegen vreemde agressie, 'n aanval van buiten, terwijl de zwarten deze strijd fundamenteel ervaren als een *burgeroorlog*.

Het zijn Zuidafrikaners, die het land zijn uitgevlucht, die hoofdzakelijk voor de strijd verantwoordelijk zijn. De strijd aan de grenzen wordt dan gezien als een strijd van broer tegen broer. Kritici, die daarmee geen rekening houden, kunnen de Hammanskraal-resolutie niet op zijn merites beoordelen.

Naudé c.s. noemen het schokkend dat de apartheidspropaganda geslikt wordt, nl. dat het slechts communistische terroristen zouden zijn, die Zuid-Afrika van buitenaf willen binnenvallen. De blanke reactie, aldus de verklaring, toont duidelijk dat de blanken ook niet gewillig zijn om naar de authentieke zwarte stem van Zuid-Afrika te luisteren. De meerderheid van degenen, die het besluit namen, bestond uit zwarte kerkleiders uit het gehele land. *'Als deze reactie de kwaliteit openbaart van dialoog en contact tussen zwart en blank, wacht Zuid-Afrika grote ont-nuchtering en rampspoed, tenzij de blanke bereid wordt om ook naar de zwarte te luisteren.'*

Verderop in het stuk wordt nog medegedeeld:

'Elke zwarte Christen met wie wij de zaak hebben besproken, heeft zijn vreugde betuigd met het christelijk getuigenis van Hammanskraal en dit onderschreven als een geldige verwerping van het gewelddadige systeem dat Zuid-Afrika ongerechtvaardigd tracht te verdedigen.'

PU-VU-verdrag (vervolg)

'n Geprikkelde brief uit Potchefstroom

De nieuwgekozen universiteitsraad, 3 september geïnstalleerd, zal beslissen of er al of niet een VU-delegatie naar Zuid-Afrika zal gaan om te onderzoeken of het verdrag met de Universiteit van Potchefstroom moet worden opgezegd of gewijzigd. Reeds in zijn eerste reactie op de brief van de Vrije Universiteit, waarmee dit voorjaar na veel discussie in de Universiteitsraad de dialoog met Potchefstroom was geopend, nodigde rector H. J. J. Bingle van Potchefstroom de VU uit om een dergelijke delegatie te zenden, maar het college van bestuur van de VU wilde eerst schriftelijk meer helderheid verkrijgen in de standpunten van Potchefstroom om te kunnen beoordelen of mondeling overleg zinvol is. Daarom ging er 13 juni een tweede brief naar Zuid-Afrika (zie VU-magazine juli/augustus 1974). Een - qua toon - duidelijk geprikkelde reactie van Potchefstroom was het gevolg.

Op 31 juli schreef rector Bingle de VU terug: 'Ons kan verder schriftelijk gedagtes wissel althouwel ek van mening is dat dit, indien daar nie spoedig tot 'n samespreking gekom word nie, maklik kan verloop in 'n heen en weer skrywery wat niet tot maande beperk sal bly nie maar oor jare kan ontwikkel sodat die saak maklik doodgeslaan kan word, en ek is van mening, dat die onderhawige saak iets beters as dit verdiend.'

Niettemin deed rector Bingle een poging in te gaan op de vele nadere vragen van VU-

zijde gesteld. Een ervan luidde:

'U schrijft over "ons volkerebeleid". Betekent dit dat uw universiteit zich vereenzelvigt met het Zuidafrikaanse regeringsbeleid? Is dat een zaak van Christelijk beginsel van uw universiteit?'

Rector Bingle antwoordde:

'Ek kan nie so mooi verstaan wat u probleem daarmee is as ek praat van ons volkerebeleid teenoor die van u nie. Ook die Engelse in Engeland en die Duitsers in Duitsland, ens. het hulle eie. Wil u slegs 'n skriftelijke erkenning van mij hê dat my Universiteit op die Suidafrikaanse regeringsbeleid staan oor hierdie aangeleentheid? As dit so is dan het u dit hiermee. Waarop kan dat anders staan? Wil u hierdie erkenning hê om die ooreenkoms tussen ons universiteite op grond van u gewaande begrip van apartheid af te sny? Is u dan bevrees om hierheen te kom en die werklikheid self waar te neem en u te vergewis dat in hierdie opset veel meer sit as waarvan u bewus is? Is dit 'n wyse van doen vir universiteite wat hulle steeds daarop beroem dat wetenskaplik te werk gaan op alle vlakke - veral kan hulle niet oordele vel op horen-seggen nie! Ons staan saam met ons regering op dieselfde breë vlak van afsonderlike ontwikkeling maar daar is baie fasette van hierdie beleid waarop ons ernstig verskil van die regering en wat ernstige gevolge meebring, maar dit stel nooit enige bevolkingsdeel in gevaar dat hy sy identiteit kan verloor nie.

Verwag u nou van my kant 'n uiteensetting van al die verskilpunte en die van ooreenstemming om te kan oordeel of u met ons wil konfereer? En as my antwoord u niet tevrede stel nie wil u dan besluit om die ooreenkoms te vernietig?

Moet so'n groot saak wat in die wêreld roep om die sluiting van geledere teen die magte van die duisternis afhanklik gestel word van so'n prosedure? Ek wil by u daarop aandrang dat u nou alle oënskynlikhede opsy skuif en die saak op die wyse benader wat dit vereis.' In de brief van rector Bingle wordt er verder op gewezen dat aan de PU ook na-graadse

* **praktijkfinancieringen**

* **hypotheken**

voor academici, staffunctionarissen, hogere ambtenaren, leraren, etc. zonodig voor meer dan 100%

assurantiebedrijf r. g. kooij
l. de colignylaan 18, voorschoten

telefoon 01717 - 3357
postbus 1, voorschoten